

Årsrapport TS-ambassadørene - Skoleåret 2023/2024

Om TS-ambassadørene i Agder

Trafikksikkerhetsambassadørene (TS-ambassadørene) er en fylkeskommunalt satsing som er tilpasset den videregående skolen. Prosjektet TS-ambassadørene eies og finansieres av Agder Fylkeskommune, og driftes av Trygg Trafikk Agder, som har det daglige ansvaret for drift og oppfølging i samarbeid med fylkeskommunen.

- En av de viktigste oppgavene fylkeskommunen har er videregående opplæring. Agder fylkeskommunen har ansvaret for 18 skoler og enda flere avdelinger spredt i hele fylket.
- Ifølge Vegtrafikklovens § 40.a har fylkeskommunen **«ansvar for å tilrå og samordne tiltak for å fremme trafikksikkerheten i fylket»**. Fylkeskommunen skal fungere som pådriver og koordinator for trafikksikkerhetsarbeid hele sektoren, inkludert skolesektoren.
- TS-ambassadørene er resultatet av et politisk vedtak (2016), og i saken ble det pekt på at dette skulle fungere som «et helhetlig og pedagogisk trafikksikkerhetstiltak (...) for ungdommer i videregående skole.» Begrunnelsen var nullvisjonen: ingen drepte eller hardt skadde i trafikken.
- I tillegg ble det vektlagt at denne aldersgruppen ligger høyt på ulykkesstatistikken, og at (gamle) Aust-Agder var blant de fylkene med høyest andel drepte/hardt skadde i aldersgruppen 16-19 år.

Innledning:

TS-ambassadørene er blitt et viktig verktøy, og videregående skole er en suveren arena for å nå bredt ut til en svært viktig målgruppe (ungdom), og ikke minst fordelt over hele fylket.

TS-ambassadørene jobber utelukkende med forebyggede trafikksikkerhet ved sin skole, og prosjektet har som mål å påvirke ungdommers holdninger og atferd slik at de tar gode valg i trafikken.

Hver høst ansettes det 2-4 elever ved hver skole som deltar, og disse skal jobbe som TS-ambassadører gjennom hele skoleåret. Prosjektet er ment å engasjere og involvere elever på videregående skole gjennom ung-til-ung formidling, men også gjennom medvirkning.

Målet er å nå ut til en bred elevmasse, der elever på alle trinn og på ulike linjer får anledning til å motta og delta i det forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet for målgruppen ungdom.

Oppsummert:

- TS-ambassadørene er et fylkeskommunalt prosjekt, driftet av Trygg Trafikk Agder.
- Prosjektet er en av Agder Fylkeskommunes største satsinger på forebyggende trafikksikkerhet for ungdom mellom 16 og 19 år.
- Prosjektet bidrar til at arbeid med trafikksikkerhet i den videregående opplæringen blir ivaretatt.
- Arbeidet bygger på prinsippet: ung-til-ung-formidling. Elevenes innsats ved hver skole er avgjørende.

Pedagogisk forankring

TS-ambassadør-prosjektet passer godt inn i ny læreplan for den videregående skolen. Vi tar utgangspunkt i overordnet del, og fokuserer særlig på de tverrfaglige temaene.

Fagfornyelsen har fokus på dybdelæring, samtidig som den utfordrer oss til mer tverrfaglighet og samarbeid på tvers av fag. Disse målene danner en viktig pedagogisk ramme rundt prosjektet, og styrker vår filosofi om «ung-til-ung»-formidling.

Lærerplanen....:

- ...uttrykker at skolen har et tosidig og sammensatt oppdrag: Den skal både danne og utdanne elevene.
- ...framhever at «*Opplæringen skal gi et godt utgangspunkt for deltakelse på alle områder innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsliv.*»
- ...sier noe om viktige prinsipper og forutsetninger for læring og utvikling, blant annet retten til tilpasset opplæring, og retten til et trygt og godt læringsmiljø.

- ...påpeker at «*Danning skjer også gjennom opplevelser og praktiske utfordringer i undervisningen og skolehverdagen. Et bredt spekter av aktiviteter...*».

Prosjektet TS-ambassadørene startet opp i skoleåret 2018/2019, opprettet av fylkeskommunen («gamle» Aust-Agder) for å gi et helhetlig trafikksikkerhetsopplegg i videregående skole med en pedagogisk forankring, hvor elevene selv har mulighet til å medvirke til innholdet. Etter fylkessammenslåingen i 2020 har prosjektet fungert i hele Agder, fra Flekkefjord i vest til Risør i øst.

Skoleåret 2023/2024 er det med 16 videregående skoler og 53 TS-ambassadører. Disse har til sammen utført 70 tiltak ute i skolen, både obligatoriske og frivillige.

Hvordan «virker» prosjektet?

- Elevene må selv søke jobben, og bli ansatt ved skolen. (TS-kontakter henger opp jobbutlysning på skolens skjermer og tavler ved starten av skoleåret.)
- Alle nye TS-ambassadører må registrere seg på Trygg Trafikks nettside (der GDPR/personvern er ivaretatt), for å legges inn i lønnssystemet.
- Alle nye TS-ambassadører har obligatorisk deltagelse på samlinger/opplæringskurs.
- Det må være minst en kontaktperson ved hver skole.
- TS-ambassadørene skal gjennomføre tre obligatoriske tiltak i løpet av året. Unntak fra dette avtales i samråd med Trygg Trafikk.
- TS-ambassadørene kan gjennomføre tre valgfrie tiltak i tillegg, om ønskelig.
- TS-ambassadører må levere en digital rapport for hvert tiltak.
- Godtgjørelse/lønn utbetales til elevene. Hver elev kan tjene inntil kr. 6000,- i løpet av året.
- Elevene må skaffe seg skattekort eller frikort.
- Det overføres såkalte aktivitetsmidler på kr. 5000,- til hver skole (per år) som kan brukes til gjennomføring av ulike tiltak, for å øke engasjementene og interessen blant medelever på skolen. Midlene disponeres av TS-ambassadørene i samråd med TS-kontakt. Det følger egne regler/kriterier for bruk og disponering av pengene.
- Hver TS-ambassadør får etter gjennomført år en attest fra Agder fylkeskommune for jobben.

Tre obligatoriske tiltak

I løpet av skoleåret skal TS-ambassadørene gjennomføre minst tre obligatoriske tiltak. I tillegg er det lagt opp til at de skal kunne gjennomføre frivillige tiltak, helst inntil 3 valgfrie i tillegg til de obligatoriske. Det utvises fleksibilitet og individuell oppfølging ved hver skole, og vi har dialog med elevene om gjennomføring av tiltak, eventuelt fritak fra tiltak.

De obligatoriske tiltakene skal være like for alle skolene, og to av tre kan gjennomføres når skolen/elevene selv ønsker det. Tiltakene skal være enkle å gjennomføre uten for store ressurser, men TS-ambassadørene oppfordres til å gjennomføre med kreativitet og med ulike aktiviteter. Det siste obligatoriske tiltaket må gjennomføres samtidig, da dette er en trafikksikkerhetskonkurranse der alle skolene konkurrerer med hverandre.

Dette er de obligatoriske tiltakene elevene gjennomførte dette skoleåret:

- **Refleksdagen/refleksaktivitet**

- Hvert år markeres refleksdagen i oktober. I høst var refleksdagen torsdag 19. oktober 2023. Elevene ble oppfordret til å utnytte den nasjonale markeringen til å markedsføre eller gjennomføre egen refleksmarkering ved skolen. Mange valgte også andre tidspunkt for sin refleksaktivitet.
- Elevene har fått utdelt en stor mengde reflekser, der årets designer er Maud Angelica. Disse har TS-ambassadørene delt ut ved ulike anledninger, og kjørt egne refleksaksjoner, med kreative aktiviteter og reflekskonkurranser, både fysisk og digitalt.
- For å trekke fram et eksempel på stor kreativitet, utpekte en skole seg ved å engasjere linje for Håndverk, design og produktutvikling til å designe og skreddersy reflekskreasjoner som de fikk elever til å vise på en catwalk i en fritime. Dette var et storslått refleksarrangement, som viser at kreativitet kan skape stort og bredt engasjement, og bidrar til tverrfaglig innsats. Til gjengjeld var det et krevende tiltak å gjennomføre.

- **Ryggeaksjon: Rygg inn – kjør ut**

- Elevene får utdelt en mengde gule «ryggelapper» som ser ut som en parkeringsbot. Disse skal med kreativitet deles ut på

skolens parkeringsplasser eller nærliggende parkeringsplasser eller P-hus, og legges under vindusviskeren på biler som har parkert med «snuten» inn og må rygge ut. Dette skal være en vennlig påminnelse om at det er mest trafikksikkert for alle å parkere «riktig», slik at en kan kjøre bilen rett ut av parkeringsplassen, og ha god oversikt.

- Noen få skoler oppgir at de ikke har p-plass på skolen, men blir da oppfordret til å bruke byen eller nærliggende parkeringsområder.

- **TS-konkurranse**

- Dette tiltaket gjennomføres samtidig ved alle skoler, og konkurransen skal gjennomføres på hver skole og arrangeres av TS-ambassadørene.
- Hver skole kårer én vinner som blir skolens bidrag i «fylkeskonkurransen». Bidragene sendes inn til kontaktperson i Trygg Trafikk, og en vinner utropes av en jury bestående av representanter fra Nullvisjonen Agder, 18pluss og Trygg Trafikk (lokalt og sentralt), og kåres etter gitte kriterier.
- I år vant Blåkors videregående skole på Øvrebø for sin rørende kortfilm og ungdom, trafikk og rus. Filmen ligger ute på Youtube, og kan sees på Trygg Trafikks nettside, eller på denne linken: <https://youtu.be/iKlp-SQPDME>
- Vinneren fikk tildelt en premie på kr. 15.000,-, i tillegg til en god del heder og ære, og ikke minst medieomtale denne gangen. Pengepremien skal for øvrig benyttes i samråd med elevrådet og ledelsen på skolen.

2. plassen i årets TS-konkurranse var en plakat, laget av Flekkefjord vgs, avd. Flekkefjord, med et viktig budskap om mobil i bil:

Frivillige tiltak

- Det er lagt opp til at hver skole kan gjennomføre inntil tre frivillige tiltak i tillegg til de obligatoriske.
- Fordelen med de frivillige TS-aktivitetene er at de kan være tilpasset ulike trinn/linjer/grupper/klasser, og tilpasses skolen ellers regionens/kommunens behov.
- Tiltakene legges når det passer for skolen/elevene, eller tilpasset årstiden.
- Eksempler på frivillige tiltak kan være alt fra forebyggende foredrag, aktiviteter/opplegg med ulike TS-aktører, TS-dag, osv. Temaer er ofte rus/ruskjøring, promilleløype/promillebriller, trimming av moped, veltepetter og bråbrems, besøk i Trafoen/Sikkerhetshallen, osv.
- TS-ambassadørene fungerer som arrangør og vertskap og er ansvarlig for gjennomføring av arrangement, i samarbeid med TS-kontakten. TS-kontakten gjør nødvendig tilrettelegging, f.eks. bruk/booking av lokaler, koordinering av undervisningstid, fritimer, linjer/klasser som kan delta, osv.
- TS-ambassadørene oppfordres til å være kreative og ta egne initiativ for gjennomføring av de frivillige tiltakene. Disse varierer derfor en del fra skole til skole. TS-ambassadørene står fritt til å avtale og booke tid med ulike, aktuelle TS-aktører for å variere tiltakene de ønsker å gjennomføre, gjerne tilpasset sin skole.
- Skoleåret 23/24 gjennomførte TS-ambassadørene 23 frivillige tiltak, i tillegg til de obligatoriske.

Lønn

- Elevene tjener kr. 1500,- pr. obligatoriske tiltak. På ekstratiltakene (frivillige tiltak) tjener elevene kr. 500,- per tiltak. TS-ambassadørene fra hver skole må levere felles rapport for hvert tiltak. Ingen rapport, ingen lønn.

Skoler som er med, og utførte tiltak - skoleåret 2023/2024:

Videregående skole	Antall TS-ambassadører/elever	Antall utførte tiltak
Dahlske	2 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
Flekkefjord avd. Flekkefjord	4 ambassadører	6 (3 obligatoriske og 3 frivillige)
Flekkefjord avd. Kvinesdal	4 ambassadører	4 (3 obligatorisk og 1 frivillig)
Mandal	3 ambassadører	5 (3 obligatoriske og 2 frivillige)
Sam Eyde	4 ambassadører	4 (3 obligatoriske og 1 frivillig)
Tangen	4 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
Byremo	3 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
Eilert Sundt, avd. Lyngdal	3 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
Eilert Sundt, avd. Farsund	4 ambassadører	5 (3 obligatoriske og 2 frivillige)
Lillesand	2 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
Risør	4 ambassadører	7* (3 obligatoriske og 4 frivillige)
Setesdal avd. Hornnes	3 ambassadører	5 (3 obligatoriske og 2 frivillige)
Sirdal	4 ambassadører	5 (3 obligatoriske og 2 frivillige)
Søgne	2 ambassadører	3 (3 obligatoriske)
KVS Lyngdal	4 ambassadører	5 (3 obligatoriske og 2 frivillige)
Blå Kors Øvrebø	3 ambassadører	7* (3 obligatoriske og 4 frivillige)
Totalt	Totalt	Totalt
16 skoler	53 TS-ambassadører	71 tiltak til sammen
		(Gjennomsnittlig 4,4 tiltak per skole)

*Det varierer litt på innsats og antall tiltak hver skole klarer å gjennomføre. Det er ulike grunner til dette, og vi viser derfor skjønn i evalueringen og har god kontakt med skolene underveis i skoleåret. Ikke alle greide å få inn bidrag til TS-konkurransen, selv om de gjorde en stor innsats med å arrangere konkurransen på skolen. Alle skolene bortsett fra én skole klarte å levere alle tre obligatoriske tiltakene. De fleste gjennomførte dessuten flere frivillige tiltak i tillegg. To skoler leverte rapport for fire frivillige tiltak.

Hvem er involvert og bidrar i prosjektet?

- Agder fylkeskommune
- Nullvisjonen Agder
- 18pluss/Trafoen
- Politiet (lokalt)
- Statens Vegvesen
- Trygg Trafikk Agder
- Ambulanse, brann, helse
- Andre (lokale) aktører

Oppsummering skoleåret 2023/2024

TS-ambassadørene startet skoleåret med en samling for både elever og kontaktpersoner. Det ble i tradisjonen tro holdt to samlinger, 13. september på Horisonten Hotell i Lillesand for TS-ambassadører øst i fylket, og 14. september på Rosfjord strandhotell i Lyngdal i vest. Dette er nødvendig på grunn av avstander og reisetid, og det gir dessuten bedre læringsutbytte av å ikke være for mange på samme kurs.

Det var to hyggelige og lærerike samlinger med kunnskaps- og erfaringsdeling, der vi samlet alle TS-aktørene (lokalt) som bidrar direkte inn i TS-ambassadørprosjektet gjennom skoleåret.

Trygg Trafikk innledet med å fortelle om TS-ambassadørprosjektet, og hvordan dette «virker» i praksis ute i skolen, og hva jobben som TS-ambassadør går ut på; ansvar, oppgaver og rolle ved sin skole. De ble presentert for det viktige forebyggende TS-arbeidet de var blitt en del av, og hvilke oppgaver de skal fokusere på gjennom de tre obligatoriske tiltakene de skal gjennomføre, i tillegg til de frivillige som de kan gjøre i tillegg.

Agder Fylkeskommune v/ Cato Moen presenterte fylkeskommunens satsing på forebyggende arbeid i den videregående skolen. Nullvisjonen Agder, v/ Tom Erik Dønnestad, Bjørn Ivar Birkeland og Ronni Ellefsen holdt foredrag, og demonstrerte veltepetter og bråbrems som alle elevene (og kontaktpersoner) fikk teste ut. Trafoen/18pluss deltok, v/ Marit Bech Olsen og Anette Risvand Fossheim, holdt foredrag om sine tilbud og muligheter, med fokus på promillebriller, rus/risiko og besøk av grupper i Trafoen. Politiet v/ Morten Tobiassen, Renée Louise Røskeland i øst og Jan Åge Sakariassen i vest, holdt foredrag og presenterte sine opplegg som passer ute i skolen. Og i tillegg deltok Statens Vegvesen v/ Thor Inge Kostøl, som

velvillig stiller opp og holder foredrag om vegvesenets rolle i arbeidet rettet mot ungdom, unge førere og kontroll av kjøretøy.

Samlingen legger til rett for at alle aktører får anledning til å bli kjent med de nye TS-ambassadørene, og at de kan skissere muligheter ambassadørene har for å «booke» skreddersydde opplegg ved sin skole i løpet av skoleåret, og allerede på samlingen starter planleggingen av kommende skoleår, og booking av TS-aktører. Dette kontaktnettet har et potensiale vi i framtiden skal utnytte bedre på disse samlingene, slik at både elevene (med kontaktpersoner) og aktørene raskere oppretter kontakt og tidlig legger planer for skoleåret inn i et årshjul. Planlegging er viktig, og en del av elevenes læring går nettopp på en helhetlig tankegang der TS-arbeidet skal fordeles jevnt utover skoleåret. Det er også viktig at TS-aktørene får lagt bookingen inn i sin kalender.

Jevnt over har alle TS-ambassadører jobbet bra dette året, og TS-ambassadørene har med svært få unntak gjennomført alle obligatoriske tiltak, og de fleste har i tillegg utført flere frivillige. De frivillige tiltakene utføres (erfaringsvis) litt seinere utover i året, når elevene har kommet godt i gang med jobben, og er blitt bedre kjent med arbeidsoppgavene og måten å gjennomføre tiltak på.

- I løpet av høsten 2023 hadde TS-ambassadørene utført totalt 29 tiltak, 22 obligatoriske og 7 frivillige, som TS-ambassadørene leverte inn rapporter på. Lønn for disse tiltakene ble utbetalt i desember 2023.
- Våren 2024 utførte TS-ambassadørene totalt 42 tiltak, 26 obligatoriske og 16 frivillige, som TS-ambassadørene leverte inn rapport på. Lønn for vårens tiltak ble utbetalt i juni 2024. Én skole fikk ikke levert inn rapport for et obligatorisk tiltak innen fristen, og får utbetalt lønn for dette i august 2024.
- Til sammen utførte elevene 71 tiltak i løpet av skoleåret 2023/2024, rundt forbi på de ulike skolene i Agder. Det utgjør mye bra forebyggende TS-arbeid rettet mot ungdom i fylket vårt.

Tilbakemelding fra TS-ambassadør 2024

Oppsummerer TS-året med en tilbakemelding fra elever på Sirdal videregående skole, som sier litt om at det blir en del kommunikasjon fram og tilbake, men at det mest løser seg og resultatet blir veldig bra:

Hei!

Så bra den siste rapporten dukket opp 😊 Det har vært veldig kjekt å være TS-ambassadør. Takk for muligheten til det!

Mvh fire fornøyde elever på Tonstad 😊 (Sirdal vgs.)

[Skriv her]

Trygg Trafikk
Elen Regine Lauvhjell
Arendal 5. juli 2024.